

Nie kaźcie nam zakładać gorsetów

Piknik pod Wiszącą Skałą, reż. Lena Frankiewicz, Teatr Narodowy

 Malwina Głowacka ⓘ

aA aA aA

fot. Magda Hueckel

W jednej z pierwszych scen filmu Petera Weira z 1975 roku, zrealizowanego na kanwie powieści *Piknik pod Wiszącą Skałą* Joan Lindsay, oglądamy poranny rytuał polegający na zakładaniu i sznurowaniu gorsetów. Potem śledzimy przygotowania do feralnej wycieczki pod Wiszącą Skałą. Początek niemal bez słów pozwala błyskawicznie zorientować się w relacjach i obyczajach panujących w murach pensji dla dziewcząt prowadzonej przez Panią Appleyard. Z wyprawy nie wrócą nauczycielka i trzy uczennice.

Kiedy jedną z nich uda się odnaleźć, w największej tajemnicy zostaje przekazana informacja, że Irma nie miała na sobie gorsetu.

W Teatrze Narodowym Lena Frankiewicz realizuje *Piknik pod Wiszącą Skałą* w nowej adaptacji scenicznej Małgorzaty Anny Maciejewskiej. Nie sposób uwolnić się od zjawiskowych obrazów obecnych w ekranizacji, ale reżyserka, podobnie jak na przykład w *Jak być kochaną*, opowiada historię, w której akcenty rozłożone są inaczej. Przede wszystkim australijska powieść staje się punktem odniesienia dla ważnych problemów współczesnych. Akcja *Pikniku pod Wiszącą Skałą* rozpoczyna się w Dzień św. Walentego, 14 lutego 1900 roku, jednak ponad wiek później okazuje się, że wiele z poruszanych kwestii nie straciło nic a nic na aktualności.

Spektakl, przygotowany z rozmachem inscenizacyjnym przez Katarzynę Borkowską, autorkę scenografii i kostiumów odpowiedzialną również za światło, rozpoczyna się od widoku groty, we wnętrzu której lewituje ciało Mirandy (Michalina Łabacz). W nią wpatrzona są oczy pensjonariuszek i właśnie ona – pochodząca z innego porządku, niezłamana przez surowe zasady obowiązujące na pensji – wprowadzi koleżanki do wnętrza Wiszącej Skały. Z początku niewinny spacer zamieni się w inicjacyjną wyprawę. W pewnym momencie uczennice zdejmą buty, jakby chciały poczuć fakturę Skały, wejść z nią w relację, nawiązać kontakt. W filmie sensualna scena ściągania grubych czarnych pończoch odbywa się w zwolnionym tempie i przywołuje na myśl grę wstępną, której finał odkryty będzie tajemnicą. Podobnie w spektaklu Wisząca Skała hipnotyzuje bohaterki, odbiera im zdolność racjonalnego myślenia – pójdą jak we śnie, nie zważając na konsekwencje. Jedynie Edyta (Paulina Szostak) ocknie się w porę i zdoła wrócić do obozowiska. Przyroda wolna, dzika, nieskrępowana, ale też niebezpieczna staje się dla dojrzewających dziewcząt źródłem fascynujących doznań, które odbiera im rządzący się sztywnymi regułami, opresyjny college. Uczennice wychowuje się tu na posłuszne żony i matki, wpaja się „cnoty niewieście”, żeby użyć retoryki ministra Przemysła Czarnka, który w dwudziestym pierwszym wieku namawia kobiety do naśladowania anachronicznych wzorców sprzed ponad stu lat.

Najważniejszym wątkiem powieści Lindsay jest problematyka feministyczna, pokazana jednak z dużym wyczuciem i taktem, bez pouczania. Inna paląca kwestia to wątek postkolonialny, w który wpisuje się historia Sary (Ifi Ude/Bonnie Sucharska) i Alberta (Mateusz Kmiecik), będących rozdzielonym rodzeństwem pochodzącym ze związku Aborygenki i białego. Musztra i tortury, jakim poddawana jest Sara, są nie do przyjęcia niezależnie od czasu i miejsca. W przedstawieniu oprócz wspomnianych tematów pojawiają się również akcenty ekologiczne. Zatem mamy do czynienia ze spektrum najbardziej palących dziś zagadnień.

Najsłabszym ogniwem koncepcji Leny Frankiewicz jest dydaktyzm przekazywany w formie komentarzy, przypisów do akcji, włożonych w usta różnych postaci. Brzmia one sztucznie, nienaturalnie i wydają się zbyteczne. U Lindsay krytyka postaw i stanu świadomości jest zgrabnie ukryta w powieści, przejawia się w zachowaniach postaci i relacjach międzyludzkich. Na pierwszy plan wysuwa się natomiast tajemnicza historia zaginięcia kobiet i związana z tym faktem zagadka, która nie znajduje rozwiązania. Coraz to nowe tropy i spekulacje na temat przyczyn ich zaginięcia wciągają, ale zamiast posuwać śledztwo do przodu, coraz bardziej je komplikują. Poszukiwanie prawdy okazuje się żmudnym, długotrwałym, ale utopijnym procesem.

Ponad wszelką wątpliwość do mocnych stron realizacji należy aktorstwo. W spektaklu Teatru Narodowego oglądamy bardzo dobrą pracę całego zespołu ze świetną Ewą

Szukaj w serwisie

Szukaj

POWIĄZANE TEATRY

Teatr Narodowy

PRZECZYTAJ TEŻ

Janusz Majcherek

Zrządność i przekora: Podglebie współczesności

Juliusz Tyska

Lamus form performatywnych

Agnieszka Rzonca

W świetle i w ciemności

Magda Piekarska

Konserwa pod pierzyną

Olga Katafiasz

Samobójcy i cudzołóżnicy, czyli co każde dziecko wiedzieć powinno

Aleksandra Rembowska

Kto się boi letnich os?

BĄDŹ NA BIEŻĄCO

Wiśniewską w roli właścicielki pensji. Trzeba również wyróżnić Gabriellę Muskałą. Grana przez nią Pułkownikowa Fitzhubert bez ogródek prezentuje pogardę dla rdzennych mieszkańców Australii, co robi z szyderczym uśmiechem, niezmiennie przyklejonym do twarzy. Jej uprzedzenia rasowe skierowane są do takich, między innymi, dziewcząt jak Sara. Zwracają uwagę dopracowane choreograficznie sceny zbiorowe autorstwa Marty Ziółek. Niekwestionowaną wartością spektaklu jest spektrum poruszanych w nim problemów silnie korespondujących ze współczesnością. Przedstawienie buduje w widzach przekonanie, że kobiety niezmiennie zmagają się z podobnymi ograniczeniami jak ponad sto lat temu. Wtedy i dziś usiłuje się je zmusić do zakładania gorsetów, od których Wisząca Skala pragnie je uwolnić.

08-10-2021

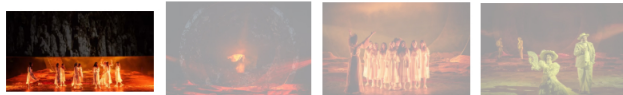
Teatr Narodowy
Joan Lindsay
Piknik pod Wiszącą Skalą
reżyseria: Lena Frankiewicz
adaptacja sceniczna i dramaturgia: Małgorzata Anna Maciejewska
scenografia, kostiumy, światło: Katarzyna Borkowska
muzyka: Cezary Duchnowski
choreografia: Marta Ziółek
projekcje wideo: Natan Berkowicz
obsada: Oskar Hamerski, Anna Lobedan, Michelina Labacz, Zuzanna Saporznikow, Marta Wągrocka, Ifi Ude, Bonnie Sucharska, Paulina Szostak, Justyna Kowalska, Anna Bieżyńska, Katarzyna Pośpiech, Ewa Wiśniewska, Małgorzata Kożuchowska, Anna Grycewicz, Adam Szczyszczaj, Wiesław Cichy, Gabriela Muskała, Piotr Kramer, Mateusz Kmiecik
Premiera: 29.05.2021

LENA FRANKIEWICZ KATARZYNA BORKOWSKA MARTA ZIÓŁEK CEZARY DUCHNOWSKI
JOAN LINDSAY MAŁGORZATA ANNA MACIEJEWSKA WARSZAWA TEATR NARODOWY

Piknik pod Wiszącą Skalą, reż. Lena Frankiewicz, Teatr Narodowy

Fot: Magda Hueckel

Oglądasz zdjęcie 1 z 20

teatralny.pl

Bądź na bieżąco, dołącz do naszego newslettera

Twój adres email

Dołącz

Nie jestem robotem

reCAPTCHA
Prywatność - Warunki

Dołączając akceptujesz naszą politykę prywatności oraz warunki korzystania z portalu zawarte w regulaminie.

Przeczytaj

Świat
Nadesłane
Książki
Varia
Felietony
Historia teatru
Ludzie
Rozmowy
Opinie
Recenzje

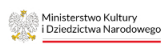
Inne

Biblioteka
Redakcja
Patronaty
Współpraca
Szkoła
Kontakt

Znajdziesz nas też tu:

 Facebook

Projekt „Ogólnopolski portal Teatralny.pl” jest finansowany ze środków
Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach Programów
MKiDN, priorytet TEATR

© 2024 wszelkie prawa zastrzeżone teatralny.pl

[Regulamin](#) [Ustawienia Cookies](#)